

POŻEGNANIA

Bolesław Osuch (1932–2004)

W dniu 20 grudnia na cmentarzu Rakowickim w Krakowie odbyła się smutna uroczystość – odprowadzenie na wieczny spoczynek Ś.P. Profesora Bolesława Osucha, wybitnego hydrologa i hydrotechnika, dobrego, skromnego człowieka, przyjaciela ludzi.

Był On związany z naszym młodym czasopismem, wykonując recenzje artykułów dotyczących aspektów ekologicznych projektowania i eksploatacji budowli hydrotechnicznych.

Profesor Bolesław Osuch urodził się 8 lutego 1932 roku w Przemyślu. Studia ukończył w 1956 roku na Wydziale Budownictwa Wodnego Politechniki Krakowskiej. Tytuł doktora nauk technicznych uzyskał w 1964 roku, stopień doktora habilitowanego w 1994 roku, na stanowisku profesora nadzwyczajnego pracował od 1995 roku. W latach 1978–1981 piastował stanowisko prorektora Politechniki Krakowskiej, a w latach 1987–1990 dziekana Wydziału Inżynierii Sanitarnej i Wodnej. W następnych la-

tach był dyrektorem Instytutu Inżynierii i Gospodarki Wodnej oraz nieprzerwanie kierownikiem Zakładu Hydrologii w Instytucie Inżynierii i Gospodarki Wodnej (1966–2002).

Profesor Osuch ma znaczny dorobek zarówno naukowy, dydaktyczny, jak i organizacyjny. Jest autorem ponad 40 znaczących publikacji, blisko 50 wystąpień na konferencjach i seminariach krajowych i zagranicznych, w większości opublikowanych. Brał udział w blisko 110 pracach naukowo-badawczych. W działalności na rzecz gospodarki narodowej wymienić należy udział w pracach projektowych obiektów hydrotechnicznych, między innymi zapór w Cedzynie i Dobczycach, oraz wielu mostów i obiektów piętrzących. Znaczący jest Jego udział w rozwoju kadry naukowej Wydziału Inżynierii Sanitarnej i Wodnej Politechniki Krakowskiej. Wypromował 7 doktorów, był recenzentem 13 rozpraw doktorskich oraz promotorem blisko 100 prac dyplomowych.

Działał w wielu komitetach naukowych, organizacjach i stowarzyszeniach; był między innymi członkiem Komitetu Gospodarki Wodnej PAN, członkiem Sekcji Inżynierii i Ochrony Środowiska Komitetu Badań Naukowych, członkiem zespołów dydaktyczno-wychowawczych i specjalistycznych przy Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz wieloletnim działaczem NOT.

Za swoją działalność otrzymał najwyższe odznaczenia państwowe, w tym Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi i Medal Edukacji Narodowej.

Nie sposób wymienić wszystkich dokonań Profesora. Ze względu na charakter pisma skoncentruję się na działalności naukowej, która wiąże się z problematyką będącą w polu zainteresowań uczelni rolniczych w Polsce i jest prezentowana w *Acta Scientiarum Polonorum*.

Profesor Bolesław Osuch zajmował się problematyką obiegu wody w lasach. Mając dobre przygotowanie matematyczne, a jednocześnie możliwość przeprowadzania badań w dobrze zorganizowanej zlewni badawczej w Stróży, podjął trud modelowania składowych procesów tego obiegu, co w warunkach polskich było osiągnięciem pionierskim. Owocem tych badań była rozprawa habilitacyjna „Opad netto w drzewostanie na tle właściwości retencyjnych roślin” [Monografie 166, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 1994]. Ten kierunek badań z zakresu hydrologii leśnej, zapoczątkowany na uczelni technicznej, wykazuje, że dbałość o przyrodę polską, poznanie genetyki procesów, nie jest tylko domeną przyrodników. Początek badań nie wskazywał, że będzie to temat modny. Dopiero później, gdy podjęto realizację koncepcji proekologicznego zrównoważonego rozwoju kraju stał się głównym kierunkiem badań. Kiedyś tylko nieliczni, wybitni naukowcy, a wśród nich Profesor Bolesław Osuch, widzieli potrzebę uwzględnienia podejścia ekologicznego w działalności technicznej.

Moja ścisła współpraca z Profesorem wiązała się z organizacją pierwszej w kraju Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Las i woda” (Kraków, 25–29 maja 1998 r.). Był On jej inicjatorem i głównym animatorem. Mieliśmy szczęście, że w tym okresie kierownicze stanowiska w Ministerstwie Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa piastowali wybitni polscy leśnicy prof. prof. Jan Szyszko i Andrzej Szujecki, którzy poparli pomysł i pomogli zorganizować tę konferencję. Myślę, że młodsze pokolenia współpracowników i uczniów Profesora kontynuować będą organizację cyklicznych konferencji tego typu oraz badania z zakresu „woda w lesie i dla lasu”, inte-

grując środowiska naukowe politechnik, uczelni rolniczych i uniwersytetów. Gospodarowanie zasobami wodnymi w lasach nie może być postrzegane jednostronnie, jako wyłącznie działalność melioracyjna.

Jedną z ostatnich prac, jakie wykonał Ś.P. Profesor Bolesław Osuch, były recenzje artykułów do Acta Scientiarum Polonorum – Architectura. Na dwa dni przed śmiercią wykonał je jak zawsze wnikliwie, sumiennie i z wielką życzliwością dla autorów. Zlecenie Mu recenzji było wynikiem poszukiwania osoby, która umiałaby wiązać elementy hydrotechniczne z ekologicznymi. Profesor, z wykształcenia technik, miał duże zrozumienie zagadnień przyrodniczych. Jego wiedza byłaby bardzo przydatna przy tworzeniu rozwiązań kompromisowych z zakresu problematyki wodnej terenów leśnych, zwłaszcza obecnie, przy nowelizacji prawa wodnego.

Drogi Bolesławie,
żegnam Cię słowami księdza Jana Twardowskiego:

*Tylko sześć pór roku
a tyle się zmieści
(...)
poziomka za mała żeby się ukłonić
dusza stale zdumiona
wielkim smutkiem ciała
i cisza taka
jak kropka po śmierci.*

Andrzej Ciepielowski